

97

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/793 -0 /2017
Érkezett:	2017 MÁRC 22.
Példány:	3
Melléklet:	3x3 + 21 db
Kezelőiroda:	Jan

T. Alkotmánybíróság

1051 Budapest,
Donáti utca 35-45.

2017 MARCH 13

A Debreceni Törvényszék útján!

4026 Debrecen,
Perényi u. 1.

DEBRECENI TÖRVÉNYSZÉK	
Debrecen	
M 1426 0148043542	
2017 MARCH 13	
1	3
2.Fpk 129/2015	

**Alkotmányjogi
panasza**

a
[redacted]
Korlátolt Felelősségű Társaság
[redacted] hitelezőnek
kepv.:

a
[redacted]
adós ellen

2017. március 10.

I. f.-on 2.Fpk.129/2015. számhoz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDACTED] Kft. [REDACTED] hitelező, mint indítványozó kívül jegyzett, ide **K/1-K/2** szám alatt csatolt meghatalmazással és cégkivonattal igazolt jogi képviselőnk útján, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény („Abtv.”) 27.§-a alapján, a [REDACTED] adós ellen a Debreceni Törvényszék előtt fenti ügyszámon indult felszámolási eljárásban hozott, a Kúria Gfv.VII.30.766/2016/9. ssz.-ú végzése („Végzés”) ellen

alkotmányjogi panaszt

terjesztünk elő; kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján a Kúria Végzését

- az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe [tiszteséges eljáráshoz való jog], valamint
- az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe [jogorvoslathoz való jog] ütközése okán megsemmisíteni szíveskedjen.

Az Abtv. 27. § b) pontja alapján akként nyilatkozunk, hogy az indítványozónak a Kúria jogerős Végzése ellen nincs további jogorvoslati lehetősége.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdés értelmében akként nyilatkozunk, hogy az indítványozó adatainak zárt kezelését nem kérjük.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő – tekintettel arra, hogy a Végzést 2017-01-13-án vettük át – megtartásra került.

I. A FELSZÁMOLÁSI EGYEZSÉG A FELSZÁMOLÁS SORÁN HOZOTT ÉRDEMI DÖNTÉS

1. Ebben a körben hivatkozunk a Kúria BH2012. 44. sz.-on közzétett döntésére, melyben elvi élel rögzítésre került, hogy a bíróság által jóváhagyott egyezség az ügyben hozott érdemi döntés: „[a] 2009. szeptember 1-jén hatályba lépett módosítással azonban a jogalkotó az adós és a hitelezők által kötött egyezséget bíróság által jóváhagyott egyezséggé minősítette [Cstv. 21/A. § (3) bekezdés]. Külön szabályok hiányában a Cstv. 6. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 148. § (4) bekezdése szerint **a bíróság által jóváhagyott egyezségnek** - és így a csődegyezségnek is - **ugyanaz a hatálya, mint a bírói ítéletnek** [kiemelés az indítványozótól].”
2. Tekintve, hogy a bírói ítélet minden kétséget kizáróan érdemi döntés, így a bíróság által jóváhagyott és ítélet hatállyal bíró felszámolási egyezség is érdemi döntésnek minősül (Abtv. 27. § (1) bek.).

II. A TISZTESÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG [ALAPTÖRVÉNY XXVIII. CIKK (1) BEK.] ÉS A JOGORVOSLATHOZ VALÓ JOG [ALAPTÖRVÉNY XXVIII. CIKK (7) BEK.] SÉRELME

A KÚRIA AZ INDÍTVÁNYOZÓ FELÜLVIZSGÁLATI ELLENKÉRELMÉT NEM BÍRÁLTA EL

3. A Kúria Végzése mindenekelőtt sérti az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát, mert az indítványozó felülvizsgálati ellenkérelmében foglalt kifogásait és jogi érveit totálisan negligálta, azokat érdemben elbírálni teljesen elmulasztotta.

4. A Kúria a Végzésben lényegében egyetlen kérdést vizsgált, nevezetesen, hogy az adós a Cstv. 44. § (3) bekezdése alapján köteles-e a vitatott hitelezőknek járó vagyonhányadot már az egyezségkötés időpontjában elkülönítve kezelni. Az indítványozó egyéb, a II. f.-ú döntés mellett szóló érveit azonban teljesen figyelmen kívül hagyta.
5. Az indítványozó által megjelölt és a jelen alkotmányjogi panaszban teljes terjedelmükben hivatkozott, a Kúria által figyelmen kívül hagyott kifogások szerint az adós és a hitelezők között kelt egyezséget jóváhagyó, az I.f.-on eljáró Debreceni Törvényszék („I.f.-ú bíróság”) 2.Fpk.129/2015/71. ssz.-ú végzése („I.f.-ú döntés”) az alábbiak szerint jogszabálysértő:
- a) Az egyezséget jóváhagyó végzés meghozatalának objektív akadályát képezte, hogy a felszámoló ellen az I.f.-ú bíróság döntése időpontjában több különböző, jogerősen még le nem zárt kifogásolási eljárás is folyamatban volt.¹ Az indítványozó az I.f.-ú döntéssel szemben benyújtott fellebbezésében ismertette az e körben irányadó esetjogot, melyre változatlanul hivatkozunk. A teljesség igénye nélkül soroljuk fel a fentieket egyértelműen igazoló egységes joggyakorlatot:
- „Az ítélkezési gyakorlat szerint **a felszámolási egyezséget mindaddig nem hagyhatja jóvá a felszámolási eljárás bírósága, amíg el nem bírált vitatott hitelezői igény van előtte.** A Kúria (még Legfelsőbb Bíróság néven) egy közzétett döntésében kimondta, hogy a felszámolási eljárásban kezdeményezett egyezség esetén a vitatott hitelezői igényt az egyezség jóváhagyását megelőzően, vagy azzal egy időben a bíróságnak el kell bírálnia (Legf.Bír.Fpk.VI.32.485/2000)”;²
  - „[a] Fővárosi Ítéltábla is több alkalommal rámutatott már arra, hogy **nincs helye az egyezség megkötésének mindaddig, amíg kifogás, illetve a felszámolási eljárásban elbírálandó vitatott hitelezői igény tekintetében eljárás van folyamatban** (Főv.Ít.12.Fpkf.44.242/2006/3.; Főv.Ít.15.Fpkf.43.707/2004/10)”;³
  - Az ÍH 2004/3/114. számú jogeset értelmében **„[n]incs helye az eljárás befejezésének a felszámolási eljárás során kötött egyezség esetén sem mindaddig, amíg kifogás, illetve a felszámolási eljárásban elbírálandó vitatott hitelezői igény tárgyában eljárás van folyamatban.** [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 44–45. §] II. Vitatott követeléssel rendelkező hitelezőn azokat a hitelezőket kell érteni, akik igénye tárgyában a felszámolási eljárás keretén belül peres vagy nemperes eljárás folyik. [Cstv. 38. § (2) és (3) bek., 44. § (3) és (4) bek., 46. § (6) bek.]”;
  - Az ÍH 2007/3/138. számú jogeset értelmében **„[n]incs helye azonban az egyezség megkötésének mindaddig, amíg a kifogás, illetve a felszámolási eljárásban elbírálandó vitatott hitelezői igény tekintetében eljárás van folyamatban. Ezért az egyezségi tárgyalást az ilyen igények illetve kifogások tárgyában folyamatban lévő eljárások jogerős befejezéséig fel kell függeszteni.** [Cstv. 41.§, 43. § (1) bek., Pp. 152. § (2) bek. 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet 62. § b.) pont] (Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.44.242/2006/3.)”;
  - Az EBH 2002.676 számú elvi döntés (a felszámolási zárómérleg és vagyonfelosztási javaslat jóváhagyása során követendő eljárás) értelmében **„[t]évesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a felszámolási eljárás befejezésének a kifogásolási eljárás folyamatban léte nem akadályozza. Amennyiben kifogásolási eljárás is folyamatban van, annak befejezését a bíróságnak be kell várnia, mivel megszűnt cég ellen ilyen eljárás nem folyhat. Tehát csupán az ilyen eljárás befejezését követően kerülhet sor a felszámolási eljárás befejezté**

¹ Húslúd Kft. felülvizsgálati ellenkéreleme, IV.1. pont

² Osztovits: A Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény kommentárja; 362. o.; OPTEN, 2015.

³ Osztovits: A Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény kommentárja; 362. o.; OPTEN, 2015.

nyilvánítására. Más elbírálás alá esnek a be nem hajtott követelések, ezekre vonatkozólag egyértelmű rendelkezést tartalmaz a mód. Cstv. 56. §-ának (2) bekezdése”;

- b) Az egyezségét azért sem lehetett volna jóváhagyni, mert az abban foglalt első határidő a végzés meghozatalának időpontjában már eltelt.⁴
  - c) A Kúria figyelmen kívül hagyta, hogy az adós az I.f.-ú döntést követően, 2016.október 28-án egy teljesen új egyezségi javaslatot készített, melynek következtében a korábbi egyezséget jóváhagyó végzést mindenképpen hatályon kívül kellett volna helyezni.⁵
  - d) A Kúria nem vette figyelembe azt sem, hogy az I.f.-ú bíróság egyezségi tárgyalásra történő idézése abszolút jogellenesen, az eljárásjogi szabályokat sértő módon történt.⁶
  - e) A Kúra nem fontolta meg az indítványozó azon észrevételeit sem, miszerint az egyezségi javaslat tartalma az egyezségi tárgyaláson megváltozott.⁷
6. Az Emberi Jogok Európai Bírósága („**Bíróság**”) gyakorlatában egységes és töretlen az az álláspont, miszerint a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésének egyik legelemibb kritériuma, hogy az ügyben eljáró bíróságok a felek észrevételeit megfelelően figyelembe vegyék, a mellőzés, illetve az egyetértés indokairól pedig számot adjanak.
7. A Bíróság gyakorlata szerint az eljárásban részt vevő feleknek joguk van arra, hogy ügyük szempontjából relevánsnak tartott észrevételeiket előadják. Ez a jog csak abban az esetben tekinthető hatékonynak, ha az észrevételeket valóban „tárgyalják”, vagyis a perbíróság azokat megfelelően megfontolja. Másképpen fogalmazva: a „**bíróság**” köteles megfelelően megvizsgálni a felek által előterjesztett beadványokat, érveket és bizonyítékokat [Kraska kontra Svájc, § 30; Van de Hurk kontra Hollandia, 59; Perez kontra Franciaország, 80].
8. Az Alkotmánybíróság többször hivatkozott **3064/2014. (III. 26.) AB határozata** értelmében „Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják. A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog - esetleg alapjog - tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. A jogorvoslatihoz való jog mint alapjog sérelme tehát akként is megvalósulhat, hogy más (alap)jogi sérelem esetleg nem állapítható meg az ügyben [kiemelés az indítványozótól]”.
9. A hivatkozott döntések értelmében egyértelmű, hogy a Kúriának az indítványozó érvei közül nem pusztán az általa önkényesen kiválasztott két észrevételt kellett volna elbírálnia, hanem az összeset. Kötelezettségének azonban a Kúria nyilvánvalóan nem tett eleget, ezért a Kúria Végzése az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe (tisztességes eljáráshoz való jog) ütközése okán alaptörvény-ellenes.

⁴ Húslúd Kft. felülvizsgálati ellenkérelme, II. pont

⁵ Húslúd Kft. felülvizsgálati ellenkérelme, III. pont

⁶ Húslúd Kft. felülvizsgálati ellenkérelme, IV. 4. pont

⁷ Húslúd Kft. felülvizsgálati ellenkérelme, IV. 4. pont

AZ „ADÓS TULAJDONOSAINAK KÉPVISELŐJE” FÉLKÉNT FELÜLVIZSGÁLATI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁRA NEM JOGOSULT

10. A fentiekén túl sérült továbbá az indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga, mert a Kúria egy olyan fél felülvizsgálati kérelmét bírálta el, aki a felülvizsgálati eljárásban félként eleve részt sem vehetett volna.
11. Mindenekelőtt rögzítjük, hogy a magát az „adós tulajdonosainak” képviselőjeként aposztrofáló Tóth László a felülvizsgálati kérelem benyújtására eleve nem lett volna jogosult, ezért a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 273. § (2) bekezdés b) pontja alapján, mint nem az arra jogosulttól származót, érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani.
12. A Cstv. 41. § (2) bekezdése értelmében
  - „Az egyezség előkészítése és annak megkötése esetén a gazdálkodó szervezetet megillető jogokat a 8. § (1) bekezdésében felsorolt szervek gyakorolják.
  - *E szervek az egyezség feltételeire vonatkozó határozatukat olyan eljárás keretében hozzák meg, amelyet a gazdálkodó szervezetre vonatkozó külön jogszabály a megszűnésről szóló döntéshez előír.*
  - **Az egyezségi tárgyaláson és az egyezséget tartalmazó okirat aláírásakor a 8. § (1) bekezdésében felsorolt szervek képviselője jár el. A képviseleti meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű okiratba kell foglalni [kiemelés az indítványozótól].**
13. A Cstv. 41. § (2) bekezdéséből tehát az következik, hogy az egyezség előkészítése/megkötése esetén az adós megillető jogokat az adós taggyűlése, mint szerv gyakorolhatja, amely szerv az egyezségi tárgyalásra és az egyezség aláírására egy képviseleti meghatalmazottat ruházhat fel jogosultságra.
14. A Cstv. 41. § (2) bekezdése értelmében azonban **az adós taggyűlése, mint szerv** kizárólag az egyezség előkészítésére és annak megkötésére kap jogszabályi felhatalmazást, a jóvá nem hagyott egyezség bíróság előtti megtámadására nem.
15. Egy gazdasági társaság „taggyűlése”, *mint szerv* perindítási jogosultsággal egyébként sem rendelkezik, a perben félként nem járhat el, és ugyanígy nem járhat el félként a jelen nemperes eljárásban sem.
16. Az adós taggyűlését alkotó „**tulajdonosokat**”, mint természetes és/vagy jogi személyeket pedig sem a Cstv. 41. §-a, sem más jogszabály nem jogosítja fel arra, hogy az egyezség jóváhagyását megtagadó bírósági végzés ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtsanak be.
17. Az „adós tulajdonosai” meghatározás a felülvizsgálati eljárásban egyébként is nonszensz, mivel ebből nem határozható meg, hogy konkrétan az adós mely tulajdonosai (név, lakcím, lásd Pp. 121. § (1) bekezdés b) pontja), illetve, hogy az adósnak az összes, vagy csak egyes tulajdonosai kívánják-e a jogerős végzés felülvizsgálatát.
18. Nyilvánvaló, hogy egy Kúria előtti eljárásban félként „az adós tulajdonosai” nem vehetnének részt, felülvizsgálati kérelem benyújtására az „adós tulajdonosai” sem jogosultak. A Kúriának a felülvizsgálati kérelmet már önmagában ezért el kellett volna utasítania.

19. A jelen ügyben ráadásul még csak nem is az adós taggyűlése, vagy az adós tulajdonosai nyújtották be a felülvizsgálati kérelmet, hanem a Cstv. 41. § (2) bekezdés szerinti meghatalmazottjuk, „**az adós tulajdonosainak a képviselője**”.
20. A felülvizsgálati kérelem értelmében tehát a felülvizsgálati eljárásban a Kúria előtt az adós „tulajdonosainak” (bármik is legyenek azok) a Cstv. 41. § (2) bekezdés szerinti meghatalmazottja kívánt igényt érvényesíteni, a kötelező jogi képviselő miatt jogi képviselője útján. Ez a konstrukció több okból is jogszabálysértő.
21. Jogszabálysértő egyrészt azért, mert a Cstv. 41. § (2) bekezdés szerinti meghatalmazott meghatalmazásának tárgyi hatályát maga a jogszabály korlátozza, az kizárólag az egyezségi tárgyaláson való részvételre és az egyezés aláírására terjed ki. A Cstv. 41. § (2) bekezdés szerinti meghatalmazott perben, nemperes eljárásban félként nem vehet részt, perindítási jogosultsága nincs.
22. Emellett az „adós tulajdonosainak képviselője” a felülvizsgálati kérelméhez nem csatolta azokat az iratokat, amelyekből megállapítható lenne, hogy az eljárásban konkrétan melyik tulajdonos képviselőtében jártak el. Megjegyezzük, hogy ilyen meghatalmazás birtokában sem lehetett volna perindítási jogosultsága a Cstv. 41. § (2) bekezdés szerinti meghatalmazottnak a fent kifejtettek okán.
23. A fentiek alapján tehát a Cstv. 41. § (2) bekezdés szerinti meghatalmazott (illetve az adós taggyűlése, mint szerv és az „adós tulajdonosai”) a felülvizsgálati kérelem benyújtására nem volt jogosult, ilyen kérelmet kizárólag maga az adós terjeszthetett volna elő. A felülvizsgálati kérelem Kúria általi elbírálása ezen eljárási okból elutasítandó lett volna.
24. Mindezek ellenére a Kúria jogellenesen és tisztességtelen módon elbírálta a kérelmet és helyezte hatályon kívül az I. f.-ű döntést. Ez pedig sérti a kérelmező tisztességes eljáráshoz való jogát, ezen okból a Végzés alaptörvény-ellenes (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés)

A KÚRIA VÉGZÉSE AZ INDÍTVÁNYOZÓT MEGFOSZTOTTA A HATÉKONY JOGORVOSLATTÓL

25. Sérült továbbá az indítványozó jogorvoslathoz való joga, mert a Kúria jogszabálysértő döntésével a felszámolás jogellenesen lezárult, így a felszámoló intézkedései ellen benyújtott kifogások elbírálását az eljáró bíróságok megtagadták, és a kifogásolási eljárásokat megszüntették.
26. Az indítványozó felszámolási kifogásával indított, a Debreceni Törvényszék előtt **2.FpkH.120/2016** szám alatt folyamatban volt kifogásolási eljárást az I.f.-ű bíróság ide **K/3** szám alatt csatolt végzésével éppen azért szüntette meg, mert a Debreceni Ítéltábla Fpkf.III.30.257/2016/9. ssz.-ű, II.f.-ű végzésének hatályon kívül helyezésével a felszámolási eljárás jogerősen megszűnt: „[a] Kúria Gfv.VII.30.766/2016/9. számú határozatával a jogerős végzést hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Figyelemmel arra, hogy az egyezséget jóváhagyó végzés jogerőre emelkedett a felszámolási eljárás befejeződött, a felszámoló adós képviselői joga is megszűnt. A felszámoló jogszabálysértő intézkedése, vagy mulasztása elbírálására már nem kerülhet sor, ezért a bíróság a Cstv. 6. (3) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 157. a) pontja alapján, figyelemmel a Pp. 130. S (1) bekezdés e) pontjára az eljárást megszüntette [kiemelés az indítványozótól]”.

27. Ismételten hivatkozunk a jelen alkotmányjogi panasz 5. a) pontjában már ismertetett bírói gyakorlatra, melynek értelmében a felszámolási eljárás a kifogásolási eljárások folyamatban léte alatt nem szüntethető meg, mert kifogásolási eljárás természetesen megszűnt céggel szemben nem folyhat.
28. Álláspontunk szerint a fenti gyakorlatot éppen az az alkotmányossági követelmény indokolja, hogy a jogorvoslathoz való jog tartalma szerint a már beterjesztett jogorvoslati kérelmeket a bíróságnak el kell bírálnia, az ügyben érdemi döntést kell hoznia.⁸
29. Jelen ügyben a kifogásolási eljárások megszüntetése azért is aggályos, mert ezáltal a felszámolás akként zárult le, hogy az eljárás során elkövetett súlyos mulasztásokat a bíróságok nem orvosolták.
30. E körben kiemeljük I. f.-on a Debreceni Törvényszék előtt **2.FpkH.120/2016** szám alatt folyamatban volt, jelenleg II. f.-on folyamatban lévő kifogásolási eljárást, melynek tárgyát a felszámoló azon jogellenes mulasztása képezi, hogy a Cstv. által kötelezően elkészítendő közbenső mérleget nem készítette el és nem nyújtotta be a bíróság részére.
31. Álláspontunk szerint az a tény, hogy a felszámolási eljárást a Végzés úgy zárta le, hogy a felszámoló a felszámolás egyéves időtartama alatt közbenső mérleget nem nyújtott be, súlyosan sérti az összes hitelező, köztük az indítványozó, tisztességes eljáráshoz való, az Alaptörvényben rögzített jogát az alábbiak szerint:
- A Csődtv. 50. § (2) bekezdése értelmében „[a] felszámolás kezdő időpontjától évente a közbenső mérleg elkészítése kötelező”.
  - A felszámolás számviteli feladatairól szóló 225/2000 (XII.19.) Korm. rendelet (a továbbiakban „**Korm. rendelet**”) 7. §-a tartalmazza a közbenső felszámolási mérlegre vonatkozó speciális szabályokat.
  - A Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése értelmében „[a] felszámolás kezdetétől évente kötelező közbenső felszámolási mérleget készíteni, kivéve a Cstv. 63/B. §-a szerinti egyszerűsített felszámolás esetét. A közbenső felszámolási mérleg célja, hogy megbízható, hiteles helyzetfelmérés alapján történjen a hitelezők és a bíróság tájékoztatása a pénzügyi helyzetről”.
  - A fenti jogszabályhelyek alapján álláspontunk szerint nyilvánvaló, hogy a közbenső mérleget évente (és nem másfél évente) kell elkészíteni.
  - A jelen felszámolási eljárásban a hitelezők már több, mint egy éve nem kaptak hiteles információt az adós gazdálkodásáról, az adós mérlegét nem ismerik, amely jogszabálysértőnek kell, hogy minősüljön.
  - A Csődeljárásról és a Felszámolási Eljárásról Szóló 1991. Évi XLIX. Törvény Kommentárja c. szakkönyv (szerzők: Bereczky Sára – Osztoivits András; kiadó OPTEN, 2015.) értelmében is „[a] (2) bekezdés értelmében évente kötelező közbenső mérleget készíteni, így **az első közbenső mérleg elkészítésének végső határideje a felszámolás kezdő időpontjától számított egy év. [...] Az elsődleges cél ugyanis az adós vagyoni helyzetéről való tájékoztatás a törvényben előírt egy éves időszakonként (EH2002.674) [kiemelés a hitelezőtől]**”.

⁸ Vö: 3064/2014. (III. 26.) AB határozata, illetve a Bíróság Kraska kontra Svájc és Van de Hurk kontra Hollandia ügyekben hozott ítéletei

- A közbenső mérleg értelme és célja, hogy a hitelezők minimum évente tájékoztatást kapjanak az adós gazdálkodásának fő adatairól. Sem a Csődtv., sem a Korm. rendelet nem értelmezhető akként, hogy az első közbenső mérleget a felszámolás kezdő időpontját követő első mérlegfordulónapot követő ötödik hónap végéig kellene a felszámolónak elkészítenie és benyújtania. Egy ilyen értelmezés a Csődtv. 50. § (2) bekezdésével ellentétes.
  - A fentiek alapján a jelen esetben a felszámolónak a közbenső mérleget a felszámolás kezdő időpontjától számított egy éven belül el kellett volna készítenie és be kellett volna nyújtania, az azonban a mai napig nem történt meg.
32. Amiatt tehát, hogy a Kúria az I. f.-ú döntést hatályon kívül helyezte, egy, a felszámolási eljárás tisztességét és szabályszerűségét alapvetően befolyásoló jogszabálysértés orvoslásának lehetősége került kizárásra. Ez az eljárás azon túl, hogy súlyosan jogszabályellenes, alapjaiban fosztotta meg az indítványozót a tisztességes eljárástól és a hatékony jogorvoslattól.
33. Sérült tehát az indítványozó tisztességes eljáráshoz (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés), illetve jogorvoslathoz való joga (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés), azáltal, hogy a Kúria jogellenesen hatályon kívül helyezte a Debreceni Ítéltábla döntését, ezért az I.f.-ú bíróság a kifogásolási eljárásokat is részben már meg is szüntette, azaz a felszámolási eljárásban előterjesztett jogorvoslati kérelmeket nem bírálta el. Ezért a Végzés Alaptörvény-ellenes.

A KÚRIA AZ EGYSÉGES BÍRÓI GYAKORLATOT FIGYELMEN KÍVÜL HAGYTA

34. Az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét ugyanakkor önmagában már az a jogszabálysértés is megalapozza, hogy a Kúria az arra vonatkozó egységes bírói gyakorlatot mellőzte, miszerint a folyamatban lévő kifogásolási eljárások jogerős elbírálásáig az egységesség jóváhagyásának nincsen helye.
35. A bírói esetjog egysége és következetessége az eljárás tisztességének szempontjából alapvető alkotmányossági követelmény. A Bíróság a **Frimu és mások kontra Románia ügyben** (45321/2011) elvi ítélettel hangsúlyozta a bíróságok gyakorlata következetességének és az esetjog egységességét biztosító mechanizmusok létrehozásának fontosságát. Amennyiben az esetjog következetlen, az az Egyezmény (Emberi Jogok Európai Egyezménye) 6. cikk 1. pontjának sérelmét jelenti.⁹
36. Álláspontunk alapját e körben is a jelen alkotmányjogi panasz 5. a) pontjában már ismertetett bírói gyakorlat képezi. Eszerint a felszámolási eljárás megszüntetésének objektív akadályát képezi, ha a felszámolási eljárásban folyamatban lévő kifogásokat a bíróságok jogerősen még nem bírálták el, illetve a kifogásolási eljárások folyamatban vannak.
37. Ez a tartalmú döntés pedig az ügyben figyelembe vehető esetjog fényében semmiképpen nem illeszkedik a kialakult bírói gyakorlatba. A Kúria még érintőlegesen sem tért ki arra, hogy az indítványozó kérelmében részletesen ismertetett, egyébként a Kúria által is elvi jelentőségűnek minősített (EBH2002. 676.) jogértelmezéstől miért tért el, az eltérésnek milyen ténybeli és jogi okok indokolták. A Kúria mulasztása egyértelműen megalapozza a tisztességtelen eljáráshoz való jog sérelmét.

⁹ Frimu és mások kontra Románia (45321/2011), § 43-44., továbbá vö: Legrand kontra Franciaország, (23228/08), § 37.

A KÚRIA A Cstv. 44. § (3) BEKEZDÉSÉT HIBÁSAN ÉRTELMEZTE

38. Legvégül utalni kívánunk arra a szembetűnő ellentmondásra, hogy a Kúria a Cstv. 44. § (3) bekezdés alaptörvény-ellenes értelmezésével egy olyan jelentéssel ruházta fel a jogszabály szövegét, amely magából a Cstv. 44. § (3) bekezdéséből egyáltalán nem vezethető le. A Kúria ugyanis Végzésében arra az álláspontra helyezkedett, hogy amennyiben az egyezség szerint a többi hitelezőnek későbbi időpontban kell teljesíteni, úgy nem várható el, hogy a vitatott hitelezői igényrel rendelkező hitelezőnek járó vagyonhányadot már az egyezségkötés pillanatában elkülönítsék, és ezt az adós megfelelően igazolja.
39. A Végzés 27. pontja szó szerint leírja, hogy „[a] Cstv. 44. § (3) bekezdése értelmében a vitatott követelés jogosultját ugyanúgy kell kezelni, mint a saját csoportja szerinti többi hitelezőt [kiemelés az indítványozótól]”.
40. Ezzel szemben a Cstv. 44. § (3) bekezdésének valós szövege szerint „[a]z egyezségkötés időpontjában vitatott követeléssel rendelkező hitelezőnek járó, a saját csoportja szerinti kielégítésnek megfelelő összeget elkülönítve kell kezelni. Ez a hitelező az egyezségkötésben nem vehet részt, követelését az egyezség létrejötténél figyelembe vehető követelések (1) bekezdés szerinti számításánál nem kell figyelembe venni, de a követelése fennállásának jogerős bírósági megállapítása esetében a kényszeregyezség rá is kihat.”
41. Mint az látható, a Cstv. 44. § (3) bekezdése más hitelezőkről, ugyanolyan bánásmódról semmilyen említést nem tesz. Természetesen azt az indítványozó sem vitatja, hogy a vitatott hitelező egyébként az eljárásban azonos jogokkal bír, mint a többi hitelező. Erre vonatkozó álláspontunkat az alapul fekvő eljárásban többször is kifejtettük, illetőleg ezt a vonatkozó bírói esetjog is alátámasztja.
42. Ebben a körben hivatkozunk a Gf.III.30.505/2014/5. számú jogesetre, amelyben a bíróság kimondta, hogy „[a] vitatott hitelezői igény bejelentője ugyanis az igény jogerős elbírálásáig - akár a felszámolást elrendelő, akár más bíróság hatáskörébe tartozik az arról való érdemi döntés - a felszámolási eljárásban, mint vitatott követeléssel rendelkező hitelező vesz részt, azaz bejelentkezett hitelezőnek minősül. Az 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) a hitelezői igényrel kapcsolatban több helyen is használja a vitatott követelés fogalmát és rendelkezik a vitatott követelés jogosultjának jogairól, jogállásáról [Cstv. 44. § (3) (4) bekezdés, 45/A. §, 50. § (3) bekezdés]. A vitás, vitatott követeléssel rendelkező hitelezőt a felszámoló köteles figyelembe venni és a hitelezői igényt - vitatottként - nyilvántartásba venni. Az igény elbírálására adott esetben a perbíróságnak van jogköre, az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 213. § (1) bekezdés alapján ez egyben eljárási kötelezettsége is [kiemelés az indítványozótól] [BDT2011. 2605. szám alatt közzétett eseti döntés]”.
43. A Kúria jogértelmezése ugyanakkor minőségileg eltér az indítványozóétól, abban, hogy álláspontunk szerint a Cstv. 44. § (3) bekezdése alapján nem következik, miszerint a vitatott hitelezőt egyébként a vagyon elkülönítés során is azonosan kellene megítélni, és amennyiben az adós a többi hitelező irányába sem vállal azonnali kifizetést, úgy a vitatott hitelező részére sem kellene már az egyezségkötés időpontjában a kielégítésére szolgáló vagyonhányadot elkülönítve kezelni.
44. A Kúria jogértelmezésével szemben szó sincsen arról, hogy a vitatott hitelezőt a vagyonhányad elkülönítésekor ugyanúgy kellene kezelni, mint a többi hitelezőt. Nem is lehetne, hiszen éppen,

hogy a vitatott hitelező kerül abba a különleges helyzetbe, hogy igényét külön eljárásban kell elbírálni, az eljárás jogerős elintézéséig pedig kielégítése fogalmilag kizárt.

45. Ezt a sajátos státuszt jeleníti meg a Cstv. 44. § (3) bekezdése, amelyből azonban szükségszerűen következik, hogy a kielégítés feltételeiben – és csak ebben – eltérés mutatkozik a vitatott hitelezők és a nem vitatott, illetve elismert követeléssel rendelkező hitelezők között.
46. Feltéve, de nem megengedve, hogy a Kúria álláspontját helyesnek fogadjuk el, úgy egyúttal a Cstv. 44. § (3) bekezdése is súlytalanná válna, hiszen a kielégítés körében is érvényesülő, a hitelezőket megillető azonos jogok miatt a vitatott hitelezőnek járó vagyonhányadot nem kellene elkülöníteni, hiszen ilyenről a többi hitelező vonatkozásában a Cstv. nem rendelkezik.
47. Ezzel szemben kétségtelen, hogy a hitelezőt megillető vagyonhányadot elkülönítve kell kezelni. Ebből kifolyólag e körben nem érvényesülnek azonos jogok a hitelezők között, így a Kúria jogértelmezése alaptalan és hibás.
48. Összességében tehát a Kúria jogértelmezése a Cstv. 44. § (3) bekezdésének nyelvtani értelmezéséből egyáltalán nem vezethető le. Az ilyen eljárás pedig sérti az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát, mint ahogyan arra a **3007/2016 (I. 25.) AB határozat** is rámutat: *[a] bíróságok által felhívott jogszabályi rendelkezések vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható azonban, hogy azok nem tartalmaznak olyan előírást, mely szerint a polgári peres eljárásban (ismételt) várakozási díj és pótdíj fizetésére kellene, vagy mérlegelés alapján lehetne kötelezni önmagában a parkolójegy kihelyezésének szabálytalan módja miatt azt, aki az előírtak szerint a várakozás díját megfizette. Jelen esetben tehát az ítéletekben felhívott jogszabályokból - illetve ezáltal az ítéleti indokolásból - a jogértelmezés általános szabályainak megtartása mellett nem következnek az indítványozót marasztaló bírói döntések, így azok - az Abh. idézett megállapítására is tekintettel - sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettséget, amely az ítéletek alaptörvény-ellenességét eredményezi [kiemelés az indítványozótól]*.
49. A Kúria valójában nem a Cstv. 44. § (3) bekezdését értelmezte, hanem egyszerűen jogot alkotott. Az ilyen eljárás pedig ellentétes az Alaptörvény 28. cikkével és a B) cikk (3) bekezdésével (hatalommegosztás elve), következésképpen – mint arra a 3007/2016 (I.25.) AB határozat rámutat – sérült az indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga.

Tisztelettel:

Dr. Török Gyula ügyvéd
indítványozó képv.